

Hlavní město Praha
ZASTUPITELSTVO HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Zastupitelstva hlavního města Prahy

číslo 8/42
ze dne 20.6.2019

k vyhlášení klimatického závazku hl. m. Prahy

Zastupitelstvo hlavního města Prahy

I. konstatuje, že

1. Česká republika se podpisem a ratifikací Pařížské dohody o ochraně klimatu v prosinci 2015 zavázala ke společnému úsilí 195 států světa přijmout taková opatření, aby nárůst globální teploty byl výrazně nižší než 2°C a pokud možno nepřekročil hranici 1,5°C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí
2. Zpráva Mezivládního panelu pro klimatickou změnu (IPCC) při OSN z října 2018 uvádí, že pro dodržení limitu 1,5°C je nezbytné snížit globální emise CO₂ do roku 2030 o 45 % ve srovnání s rokem 2010, a do roku 2050 dosáhnout nulových emisí CO₂
3. Politika ochrany klimatu v České republice, schválená usnesením vlády ČR č. 207 ze dne 22. 3. 2017, neřeší harmonogram odstavování uhelných elektráren a vystoupení ze závislosti na fosilních palivech. Česká republika doposud nepodporuje návrh Komise EU, aby členské země EU dosáhly v rámci Klimatického plánu EU uhlíkové neutrality do roku 2050. O to důležitější je hledat komplementární opatření na úrovni hl.m. Prahy, která napomohou proces dekarbonizace nastartovat
4. Česká republika disponuje značným potenciálem decentralizace energetických zdrojů, rozvoje obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor, který zatím dostatečně nevyužívá

II. konstatuje

1. že Hlavní město Praha nemá kompetence ke změně politiky státu, ale na rozdíl od vlády ČR je pro hl. m. Prahu ochrana klimatu politickou prioritou a považuje za důležité vyjádřit tento názor
2. že Hlavní město Praha nepovažuje odklon od fosilních paliv při výrobě energie, v dopravě a dalších ekonomických aktivitách města za hrozbu nýbrž za příležitost postupně transformovat město v ekologicky přátelskou metropoli, atraktivní pro život
3. že Hlavní město Praha je od roku 2018 členem mezinárodního sdružení Pakt starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima a v rámci přistoupení k Paktu přijalo závazek vypracování Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima (tzv. SECAP) s termínem schválení do září 2020

III. schvaluje

1. Klimatický závazek hl. m. Prahy, tj. cíl snížit emise CO₂ v hl. m. Praze o minimálně 45 % do roku 2030 (oproti roku 2010) a dosáhnout nulových emisí CO₂ nejpozději do roku 2050
2. Základní okruhy opatření nutných k naplnění závazku dle bodu III.1 uvedené v příloze 1 tohoto usnesení; tyto okruhy jsou též zadáním práce pro Komisi pro udržitelnou energii a klima

IV. vyzývá

1. vládu České republiky, aby se začala problematikou klimatické změny intenzivněji zabývat a přijala co nejdříve soubor legislativních opatření, podporujících rychlejší snižování množství produkovaných emisí CO₂ včetně rozhodnutí o uzavření uhelných dolů a elektráren a podpořila rozvoj obnovitelných zdrojů energie
2. ostatní města České republiky, aby definovaly své závazky a tím přispěly k celkovému snižování emisí CO₂
3. městské části hl. m. Prahy, aby se připojily k vyhlášenému klimatickému závazku a připojily se k této výzvě
4. veřejné i soukromé instituce a organizace, které mají sídlo na území hl. m. Prahy, aby se i ony připojily k naplnění tohoto závazku
5. občany hl.m Prahy, aby podpořili svoji spotřebitelskou volbou, hospodařením s energií, s vodou, odpady a druhotnými surovinami, využíváním hromadné dopravy, přechodem na elektromobilitu, pokročilá biopaliva jiná alternativní paliva a dalšími formami ekologicky uvědomělého chování klimatickou politiku města

V. ukládá

1. Radě HMP

1. zajistit realizaci bodu III. a IV. tohoto usnesení

Termín: průběžně

Předkladatel: Rada HMP
Tisk: Z-7482
Provede: Rada HMP
Na vědomí: odborům MHMP

Základní okruhy opatření nutné k naplnění klimatického závazku hl. m. Prahy

(bod III.2. usnesení Zastupitelstva hl. m. Prahy)

Základní rolí Komise pro udržitelnou energetiku a klima, která je poradním orgánem Rady HMP, je poskytnout expertízu v oblasti mitigace a adaptace na klimatickou změnu, přispět ke koordinaci strategií, politik a konkrétních opatření a k systémovému přístupu při definování a realizaci klimatické politiky hlavního města Prahy. Uvedené základní okruhy jsou úvodním zadáním (fakultativním výčtem) pro práci komise s tím, že Komise bude v koordinaci s Radou tyto okruhy a jejich termíny realizace upřesňovat.

1/ Stanovit výchozí úroveň uhlíkové stopy města v souladu s mezinárodními standardy a stanovit přípustné množství dodatečných emisí skleníkových plynů do roku 2050 (uhlíkový rozpočet) tak, aby byla dodržena doporučení IPCC, tj. stabilizovat nárůst globální teploty na Zemi na úrovni cca 1,5 °C oproti stavu před průmyslovou revolucí.

2 / Vypracovat dlouhodobou Strategii dekarbonizace Prahy do roku 2050 a její akční plán do roku 2030 – Akční plán SECAP. Výběr vhodných opatření a harmonogram jejich implementace bude respektovat zásady ekonomické efektivity, tedy přednostně budou navržena k realizaci opatření snižující uhlíkovou stopu s negativními či nízkými náklady a až poté ta ostatní (středně a vysokonákladová).

3/ Na základě Akčního plánu SECAP navrhnout rozpočtový výhled na jeho realizaci do roku 2030 tak, aby mohl být začleněn do *Zásad, Harmonogramu a Metodiky pro sestavení rozpočtu hl. m. Prahy na rok 2021*

4/ Integrovat principy environmentálního účetnictví do strategického a finančního řízení města s cílem kvantifikovat vliv rozpočtu HMP a jeho dílčích příjmových i výdajových položek na uhlíkovou stopu města případně další aspekty ovlivňující kvalitu života obyvatel města

5/ Navrhnout konkrétní opatření na podporu urychlené renovace celého domovního fondu na území Prahy s cílem maximálně využít disponibilního ekonomického potenciálu úspor energie

6/ Navrhnout konkrétní opatření na podporu výstavby nových budov pro bytové a nebytové účely na území Prahy tak, aby jejich energetické nároky spojené s výstavbou a provozem včetně dopravy využívané následně uživateli budov vyvolávaly minimální či lépe žádné dodatečné emise skleníkových plynů

7/ Změnit pravidla nákupu elektrické energie pro potřeby města a všech jeho podřízených organizací tak, aby vyvolala výstavbu nových výrobních kapacit využívající obnovitelné zdroje energie s výhledem krytí alespoň poloviny současných i budoucích potřeb města do roku 2030; stejný postup pak rozšířit i mezi ostatní spotřebitele energie ve městě v takovém rozsahu, aby do roku 2030 byly tyto nové výroby schopny pokrýt alespoň 50 % veškerých potřeb elektřiny na území Prahy

8/ **Identifikovat a postupně začít realizovat obdobné kroky v segmentu vytápění (a chlazení) budov** tak, aby se podařilo do roku 2030 snížit uhlíkovou stopu o alespoň polovinu.

9/ **Identifikovat a postupně začít realizovat obdobné kroky v oblasti automobilové dopravy** na území města s cílem zajistit do roku 2030 více než poloviční snížení dopravních výkonů automobily se spalovacími motory na konvenční paliva ve prospěch vozidel s nízkoemisním pohonem (zejména elektromobilů, automobilů na plynový a vodíkový pohon), a to včetně autobusové MHD.

10/ **Při nákupu energeticky náročných výrobků a služeb prosazovat přísné požadavky na uhlíkovou stopu**, které budou muset být dodavateli dodržovány, chtějí-li se ucházet o veřejné prostředky města.

11/ Pozornost bude rovněž zaměřena na **omezení užití či spotřeby ostatních výrobků na území města, jejichž výroba, doprava a spotřeba příp. i zneškodnění (tj. posouzením metodou Hodnocení životního cyklu - Life Cycle Assessment) způsobuje výrazně vyšší emise skleníkových plynů**, zatímco lze na trhu nalézt jinak rovnocenné alternativy mající výrazně menší uhlíkovou stopu.

12/ **Zásady cirkulární ekonomiky budou zavedeny v hospodaření s odpady a vodou na území města.** Cílem je postupně co nejvíce rozšířit zachytávání a zpětné využití dešťových i šedých vod a důsledně prosazovat zásady prevence vzniku odpadů, minimalizace jejich produkce a co největšího zpětného využití (přednostně materiálovým případně energetickým způsobem).

13/ Doporučit k zavedení a vyhodnocovat na území hl. m. Prahy v co největší míře **opatření v souladu s Adaptační strategií na změnu klimatu a jejím akčním plánem** .

14/ **Aktivně vyhledávat a využívat všechny dostupné národní i mezinárodní finanční nástroje podpory implementace Strategie dekarbonizace a zahájit dialog s vládou ČR a ústředními orgány státní správy** o možnostech přijetí dodatečných podpůrných opatření do národní legislativy (např. v podobě účinného antifosilního zákona).

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

Hlavní město Praha si uvědomuje vážnost situace bezprostředního klimatického ohrožení a potřebu bezodkladného zavádění opatření, vedoucích k urychlené stabilizaci koncentrace skleníkových plynů v atmosféře v souladu se závěry zprávy Mezivládního panelu pro klimatickou změnu při OSN (IPCC) z roku 2018.

Hlavní město Praha se z tohoto důvodu připojuje k desítkám států, měst a obcí po celém světě a vyhláší svůj Klimatický závazek. Připojuje se tak k městům jako je Londýn, Paříž, Hong-Kong či New York, které se obdobně rozhodly jít ve svých zemích příkladem a tím dát naději budoucím generacím na záchranu života na Zemi tak, jak jej dnes známe. Současný (na fosilní energii závisející) životní styl naší společnosti je možné změnit, aniž bychom si zhoršili kvalitu života anebo tím ohrozili ekonomickou prosperitu.

Město ve svém klimatickém závazku deklaruje v souladu se zprávou Mezivládního panelu pro klimatickou změnu (IPCC) **cíl snížit emise skleníkových plynů v hl. m. Praze o minimálně 45 % do roku 2030 (oproti roku 2010) a dosáhnout nulových emisí CO₂ nejpozději do roku 2050.** Za tímto účelem město v brzké době vypracuje dlouhodobou *Strategii dekarbonizace Prahy do roku 2050* a střednědobý *Akční plán udržitelné energetiky a klimatu* na období 2021 až 2030 (tzv. SECAP z angl. *Sustainable Energy and Climate Action Plan*).

Předkládané usnesení obsahuje dále apel na potřebu stanovení ochrany klimatu za prioritu města i dalších městem spravovaných organizací a také soubor konkrétních opatření v Příloze 1 usnesení, které se budou promítat do strategického a finančního plánování rozvoje města v následujících letech.

S ohledem na skutečnost, že splnění výše uvedených klimatických cílů bude mít závažné společenské souvislosti, Rada HMP zřídila svým usnesením č. 941 z 20. 5. 2019 *Komisi pro udržitelnou energii a klima*, která jí bude napomáhat v zásadních rozhodnutích. Okruhy opatření k naplnění klimatického závazku HMP uvedené v Příloze 1 usnesení jsou tak i zadáním práce pro tuto Komisi.

V souvislosti s implementací *Strategie dekarbonizace Prahy do roku 2050* patří mezi nezbytná opatření zavedení pravidelného monitoringu vyhodnocujícího účinky na produkci započítávaných uhlíkových emisí.

Do svého strategického a finančního řízení město integruje principy environmentálního účetnictví, které umožní kvantifikovat vliv rozpočtu HMP a jeho dílčích položek na uhlíkovou stopu. Významné finanční výdaje do obnovy a rozvoje městského majetku tak budou před schválením v budoucnu posuzovány z hlediska dopadů na emise CO₂ s podmínkou, že jejich přínos bude v tomto ohledu neutrální či pozitivní.

Město také zavede při nákupu (energeticky náročných) výrobků a služeb přísné požadavky na uhlíkovou stopu, které budou muset být dodavateli dodržovány, chtějí-li se ucházet o veřejné prostředky města.

K omezování emisí skleníkových plynů pak rovněž přispěje postupné zavedení cirkulární ekonomiky do každodenního života města, tedy s cílem postupně omezit produkci všech druhů odpadů, maximalizovat jejich materiálovou recyklaci a kde již není možná, pak využít alespoň jejich energetického potenciálu environmentálně šetrným způsobem.

Tyto principy budou muset dodržovat jak Magistrát, tak i organizace zřizované městem, dále městské části a rovněž všechny společnosti, které Praha vlastní či u kterých je významným spoluvlastníkem.

Praha v tomto svém závažném rozhodnutí nechce být osamocena a vítá jakékoliv další instituce a organizace, aby se připojily a veřejně se obdobně zavázaly k obdobné strategii postupné dekarbonizace. Vyzývá současně i vládu ČR, aby se začala touto problematikou intenzivněji zabývat a přijala co nejdříve účinný antifosilní zákon obsahující taková opatření, která nastíněnou strategii umožní akcelarovat.

Již dříve v roce 2015 se Praha připojila k celoevropské iniciativě *Mayors Adapt*, jejíž podstatou je podpořit města v rámci celé Evropské unie v hledání a realizaci vhodných (adaptačních) opatření na měnící se klimatické podmínky. Díky tomu má dnes Praha vlastní Strategii adaptace na klimatickou změnu, kterou Rada hl.m.Prahy přijala svým usnesením č. 1723 ze dne 18. 7. 2017, a v současnosti ji i postupně realizuje.

Protože strategie adaptace řeší pouze následky a nikoliv příčiny, Praha se rozhodla, vědoma si svého ekonomického a společenského významu a současné úrovně příspěvku ve formě emisí skleníkových plynů, rovněž přijmout závazek postupně snížit svou uhlíkovou stopu tak, aby se nejpozději do roku 2050 zbavila své energetické závislosti na fosilních palivech a tím dosáhla uhlíkové neutrality.

Z tohoto důvodu ZHMP usnesením č. 39/1 ze dne 6. 9. 2018 přistoupilo k mezinárodní iniciativě **Covenant of Mayors (Pakt starostů a primátorů)** se závazkem rychleji snižovat svou uhlíkovou stopu.

Zastupitelstvo HMP ve svém usnesení č. 6/7 z 25. 4. 2019 dále konstatovalo, že potřeba významně snížit příspěvek hlavního města k celosvětové změně klimatu, učinit Prahu odolnější proti této změně a její rozvoj dlouhodobě udržitelným je ve světle nejnovějších odborných poznatků výrazně závažnější a naléhavější, než doposud, a proto požádalo Radu HMP mimo jiné o **urychlení přípravy Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima (SECAP) a zřízení pracovní skupiny** pro přípravu tohoto plánu.

Rada HMP dne 17. 6. 2019 přijala **Usnesení k vyhlášení klimatického závazku**, ve kterém schválila **cíl snížení emisí CO₂ v hl. m. Praze o minimálně 45 % do roku 2030** a dále **dosažení nulových emisí CO₂ nejpozději do roku 2050**. Dále uvedeným Usnesením schválila základní okruhy **opatření, nutných k naplnění klimatického závazku**, a zavázala se předložit veškeré závazky tohoto usnesení ke schválení Zastupitelstvu hl. m. Prahy.

Hlavní město Praha
RADA HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

U S N E S E N Í

Rady hlavního města Prahy

číslo 1334
ze dne 17.6.2019

k vyhlášení klimatického závazku hl.m. Prahy

Rada hlavního města Prahy

I. konstatuje, že

1. Česká republika se podpisem a ratifikací Pařížské dohody o ochraně klimatu v prosinci 2015 zavázala ke společnému úsilí 195 států světa přijmout taková opatření, aby nárůst globální teploty byl výrazně nižší než 2°C a pokud možno nepřekročil hranici 1,5°C oproti hodnotám před průmyslovou revolucí
2. Zpráva Mezivládního panelu pro klimatickou změnu (IPCC) při OSN z října 2018 uvádí, že pro dodržení limitu 1,5°C je nezbytné snížit globální emise CO₂ do roku 2030 o 45 % ve srovnání s rokem 2010, a do roku 2050 dosáhnout nulových emisí CO₂
3. Politika ochrany klimatu v České republice, schválená usnesením vlády ČR č. 207 ze dne 22. 3. 2017, neřeší harmonogram odstavování uhelných elektráren a vystoupení ze závislosti na fosilních palivech. Česká republika doposud nepodporuje návrh Komise EU, aby členské země EU dosáhly v rámci Klimatického plánu EU uhlíkové neutrality do roku 2050. O to důležitější je hledat komplementární opatření na úrovni hl.m. Prahy, která napomohou proces dekarbonizace nastartovat
4. Česká republika disponuje značným potenciálem decentralizace energetických zdrojů, rozvoje obnovitelných zdrojů energie a energetických úspor, který zatím dostatečně nevyužívá

II. konstatuje

1. že hlavní město Praha nemá kompetence ke změně politiky státu, ale na rozdíl od Vlády ČR je pro Radu HMP ochrana klimatu politickou prioritou a považuje za důležité vyjádřit tento názor
2. že hlavní město Praha nepovažuje odklon od fosilních paliv při výrobě energie, v dopravě a dalších ekonomických aktivitách za hrozbu, nýbrž za příležitost postupně transformovat město v ekologicky přátelskou metropoli, atraktivní pro život
3. že hlavní město Praha je od roku 2018 členem mezinárodního sdružení Pakt starostů a primátorů pro udržitelnou energii a klima a v rámci přistoupení k Paktu přijalo závazek vypracování Akčního plánu pro udržitelnou energii a klima (tzv. SECAP) s termínem schválení do září 2020

III. schvaluje

1. Klimatický závazek hl.m. Prahy, tj. cíl snížit emise CO₂ v hl.m. Praze o minimálně 45 % do roku 2030 (oproti roku 2010) a dosáhnout nulových emisí CO₂ nejpozději do roku 2050
2. Základní okruhy opatření nutné k naplnění klimatického závazku dle bodu III.1. tohoto usnesení, uvedené v příloze č. 1 tohoto usnesení; tyto okruhy jsou též zadáním práce pro Komisi pro udržitelnou energii a klima

IV. vyzývá

1. vládu České republiky, aby se začala problematikou klimatické změny intenzivněji zabývat a přijala co nejdříve soubor legislativních opatření, podporujících rychlejší snižování množství produkovaných emisí CO₂ včetně rozhodnutí o uzavření uhelných dolů a elektráren a podpořila rozvoj obnovitelných zdrojů energie
2. ostatní města České republiky, aby definovaly své závazky a tím přispěly k celkovému snižování emisí CO₂
3. městské části hl.m. Prahy, aby se připojily k vyhlášenému klimatickému závazku a k této výzvě
4. veřejné i soukromé instituce a organizace, které mají sídlo na území hl.m. Prahy, aby se i ony připojily k naplnění tohoto závazku
5. občany hl.m. Prahy, aby podpořili svojí spotřebitelskou volbou, hospodařením s energií, vodou, odpady a druhotnými surovinami, využíváním šetrných forem dopravy a ekologicky uvědomělým chováním splnění klimatického závazku města

V. ukládá

1. Komisi Rady HMP

1. pro udržitelnou energii a klima poskytovat Radě hl.m. Prahy při realizaci konkrétních kroků odbornou podporu a připravovat návrhy opatření dle přílohy 1 tohoto usnesení

Termín: průběžně

2. Radě HMP, odborům MHMP

1. přezkoumávat všechny připravované projekty jednotlivých odborů včetně investičních rozhodnutí z hlediska dopadu projektů na produkci emisí CO₂

Termín: průběžně

3. Radě HMP, odborům MHMP, příspěvkovým organizacím

1. svou činností přispívat k naplňování cílů klimatického závazku, veškerá investiční rozhodnutí nadále posuzovat optikou cílů snižování emisí skleníkových plynů a promítnout klimatickou prioritu do koncepčních a strategických materiálů města

Termín: průběžně

2. řídit se při přípravě a koordinaci veškerých dalších aktivit, projektů a dokumentů Základními okruhy opatření, vedoucími k postupné dekarbonizaci hl.m. Prahy, uvedenými v příloze č. 1 tohoto usnesení

Termín: průběžně

4. náměstkovi primátora Ing. Petrovi Hlubučkovi

1. ve spolupráci s primátorem Zdeňkem Hřibem, náměstkou primátora Petrem Hlaváčkem, Pavlem Vyhnánkem, Adamem Scheinherrem a radním Janem Chabrem předložit body I. až IV. tohoto usnesení ke schválení Zastupitelstvu hl.m. Prahy

Termín: 20.6.2019

VI. ž á d á

1. akciové společnosti v majetkovém portfoliu hl.m. Prahy

1. svou činností přispívat k naplňování cílů klimatického závazku, veškerá investiční rozhodnutí nadále posuzovat optikou cílů snižování emisí skleníkových plynů a promítnout klimatickou prioritu do svých koncepčních a strategických materiálů

MUDr. Zdeněk Hřib v. r.
primátor hl.m. Prahy

doc. Ing. arch. Petr Hlaváček v. r.
I. náměstek primátora hl.m. Prahy

Předkladatel: náměstek primátora Ing. Petr Hlubuček

Tisk: R-33296

Provede: Komise Rady HMP, Rada HMP, odbory MHMP, Příspěvkové organizace,
náměstek primátora Ing. Petr Hlubuček

Na vědomí: odborům MHMP